

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗМІН
У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

14-20 лютого 2022 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту "Прозорість Енергетичного Сектору", який виконує ГО "ДІКСІ ГРУП". Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО "ДІКСІ ГРУП" і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2022 р.

Електронні аукціони та спецдозволи на користування надрами

Протягом моніторингового періоду відбулися онлайн-торги на порталі «Прозоро.Продажі», під час яких цінову пропозицію отримали **16** спецдозволів на користування надрами (наразі очікується підписання протоколу), а саме:

- на геологічне вивчення бурштиноносних надр, у тому числі ДПР на ділянках [Федорівська-5](#), [Федорівська-8](#), [Федорівська-11](#), [Федорівська-12](#), [Гальбин-7](#), [Гальбин-8](#) у Рівненській області та на ділянці [Древлянська-7](#) у Житомирській області. Загальна сума цінкових пропозицій склала 75 916 913 грн, при загальній стартовій ціні 2 125 000 грн;
- на видобування торфу на родовищі [Дике Гало](#) у Рівненській області, ділянки №1,2 у розмірі 2 010 000 грн, при стартовій ціні 217 556 грн;
- на видобування кам'яного вугілля на ділянках № 1, 2, 3, виділені в межах площі [Кіровської](#) перспективи (пласти І6, І5, І3, І11, к8н) у Луганській області у розмірі 20 010 000 грн, при стартовій ціні 160 244 грн;
- на геологічне вивчення, у тому числі ДПР габро-діабазу, граніту на ділянці [Мочулянка](#) у Рівненській області у розмірі 250 000 грн, при стартовій ціні 208 498 грн;
- на геологічне вивчення, у тому числі ДПР граніту на [Андріївській](#) західній ділянці у Запорізькій області у розмірі 180 000 грн, при стартовій ціні 98 032 грн.
- на геологічне вивчення, у тому числі ДПР каоліну первинного, пегматиту (польовий шпат) на ділянці [Західна](#) у Хмельницькій області у розмірі 7 300 000 грн, при стартовій ціні 255 146 грн;
- на геологічне вивчення, у тому числі ДПР сировини піщано-гравійної, валунів на ділянках [«Рінь-1»](#) та [«Рінь-2»](#) у Львівській області у розмірі 1 612 000 грн, при стартовій ціні 19 084 грн;
- на геологічне вивчення піску на ділянках [Вишгородська](#) у Київській області та [Східно-Шабівська](#) у Херсонській області. Загальна сума цінкових пропозицій - 58 020 000 грн, при стартовій ціні - 714 725 грн.

Держгеонадра **анулювала 4** спецдозволи на користування надрами для таких корисних копалин:

- на видобування суглинку у [Чернігівській](#) області;
- на геологічне вивчення, у тому числі ДПР підземних вод у [Дніпропетровській](#) області;
- на видобування кам'яного вугілля у [Луганській](#) області;
- на видобування піску, вапняку у [Львівській](#) області.

Протягом моніторингового періоду Держгеонадра **зупинила дію 21** спецдозволу на користування надрами на:

- видобування базальту у [Волинській](#) області;
- видобування вапняку, пісковика ([Підгайчинське](#) родовище) та пісковика ([Буданівська-2](#) ділянка) у Тернопільській області;
- видобування вапняку, глини у [Одеській](#) області;
- видобування габро-анортозитів у [Житомирській](#) області;
- геологічне вивчення, у тому числі ДПР нафти і природного газу у [Одеській](#) області;
- видобування граніту у Одеській ([Вільшанське](#) родовище) та Київській ([Синявське](#), [Білоцерківське](#), [Богуславське](#) родовища) областях;
- видобування [кварциту](#) у Житомирській області;
- видобування [лабрадориту](#) у Житомирській області;
- видобування [мігматиту](#) у Запорізькій області;
- геологічне вивчення, у тому числі ДПР мінеральних лікувальних вод у [Херсонській](#) області;
- видобування та геологічного вивчення з ДПР питних підземних вод у [Херсонській](#) та [Запорізькій](#) областях та питних та технічних підземних вод у [Полтавській](#) області;
- видобування суглинків у [Волинській](#), [Полтавській](#), [Івано-Франківській](#) та [Хмельницькій](#) областях.

Також Держгеонадра прийняла рішення про **поновлення 14** спецдозволів на видобування таких корисних копалин:

- бурштину у [Житомирській](#) області;
- мінеральних вод у [Вінницькій](#) та [Івано-Франківській](#) областях;

- вуглекислих мінеральних вод у [Закарпатській](#) області;
- габро на родовищі [Центральне](#) та габро і габро-лабрадоритів на [Горбулівському](#) родовищі у Житомирській області;
- граніту у [Житомирській](#) області;
- крейди, піску у [Рівненській](#) області;
- мінеральних природних столових вод у [Миколаївській](#) області;
- перліту, реоліту у [Закарпатській](#) області;
- суглинку у [Чернігівській](#) області;
- піску у [Сумській](#) області;
- пісковика у [Вінницькій](#) області.

В тому числі поновлено дію спецдозволу на геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі ДПР на ділянці [Королівське](#) у Закарпатській області.

Законодавчі ініціативи

У Верховній Раді зареєстровано третій альтернативний законопроект № [7038-2](#) від 16.02.2022 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження стимулюючої ставки рентної плати за користування надрами для видобування газу природного».

Законопроект, як і два попередніх (№ [7038](#), [7038-1](#)) пропонує диференціювати рентну плату на видобуток газу, яка має нараховуватися від фактичної ціни реалізації газу за більшою з трьох величин (окрім газу для ПСО):

- середня митна вартість імпортованого газу за податковий період, обчислена Держмитслужбою;
- середньоарифметичне значення між цінами «Bid» та «Ask», в євро/МВт·год, опублікованими під заголовком «Complete European Gas prices: THE» у звіті «Argus European Natural Gas», яке обчислюється Мінекономіки;
- середня ціна реалізації (без ПДВ), визначена Мінекономіки за податковий (звітний період), як середньозважена ціна реалізації за всіма умовами оплати, за результатами електронних біржових торгів на українських товарних біржах;

Законопроект пропонує значно нижчі ставки ренти, ніж у попередніх двох законопроектах. Також пропонується залишити чинні ставки стимулюючої рентної плати для нових свердловин (12% для свердловин до 5000 метрів та 6% для свердловин понад 5000 метрів) та продовжити їх дію до 1 січня 2028 року.

Ставки ренти в залежності від фактичної ціни реалізації та видів товарної продукції у законопроекті № [7038-2](#), %

Вид товарної продукції	Ціна реалізації, \$/1000m ³				
	<200\$	200-400\$	400-600\$	600-800\$	>800\$
Природний газ (у т.ч. для цілей ПСО), видобутий з покладів до 5000 метрів	16	18	20	24	29
Природний газ (у т.ч. для цілей ПСО), видобутий з покладів понад 5000 метрів	8	9	10	12	14

Також законопроект пропонує встановити наступні знижуючі коефіцієнти до ставок рентної плати за видобування природного газу в залежності від збільшення обсягу видобутого газу, у порівнянні з попереднім роком:

Відсоток збільшення обсягу видобутку	10-25%	25-50%	Більше 50%
Коефіцієнт, який застосовується при нарахування рентної плати	0,8	0,75	0,7

Положення законопроекту при сучасних цінах на природний газу фактично залишають ставки рентної плати на тому ж рівні, проте у раз зниження цін на європейських ринках, надходження від рентної плати навпаки знизяться. Разом з тим, збереження стимулюючої ставки рентної плати для нових свердловин та застосування знижуючих коефіцієнтів сприятиме залученню інвесторів до розробки нових об'єктів.

Детальний аналіз впливу нових можливих рентних ставок читайте у DiXi Group Alert [«Намір збільшити податки для газовидобутку потребує оцінки з точки зору енергобезпеки та бізнес-клімату»](#).

Відповідно до [розраду](#) засідань Верховної Ради на 22-25 лютого 2022 року, розгляд законопроектів № [7038](#) та [7012-2](#) для включення до порядку денного, скорочення термінів розгляду та прийняття рішення **запланований на 24 лютого 2022 року**.

Зареєстровано законопроект № 7008-1 від 17.02.2022 «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо належності мешканців гуртожитків та відомчого житла до категорії побутових споживачів, посилення захисту споживачів природного газу».

Законопроект пропонує:

- віднести мешканців гуртожитків та відомчого житла до категорії побутових споживачів природного газу
- віднести до повноважень Кабміну встановлювати режим ПСО на ринку природного газу у випадку надзвичайної ситуації/стану, обмежувати максимальну ціну та граничний рівень націнки для постачання захищеним споживачам;
- спрямувати природний газ, видобутий державними підприємствами на потреби захищених споживачів з обмеженням рентабельності на рівні 30%.

Рішення уряду

Держгеонадра [опублікувала](#) для обговорення законопроект «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за незаконну діяльність з буріння та використання свердловин для добування підземних вод», яким пропонує встановити штрафи за буріння свердловин для добування підземних вод без ліцензії або у період зупинення дії такої ліцензії.

Кабмін [розпорядився](#) застосувати переговорну процедуру для закупівлі юридичних послуг для захисту прав та інтересів України під час розгляду у закордонних та міжнародних судах. Серед позовників до України зазначаються, серед іншого видобувні компанії та виробники електроенергії з ВДЕ (“Misen Energy AB (publ)”, “Misen Enterprises AB”, “Modus Energy International B.V.” , ВАТ “Татнефть” тощо).